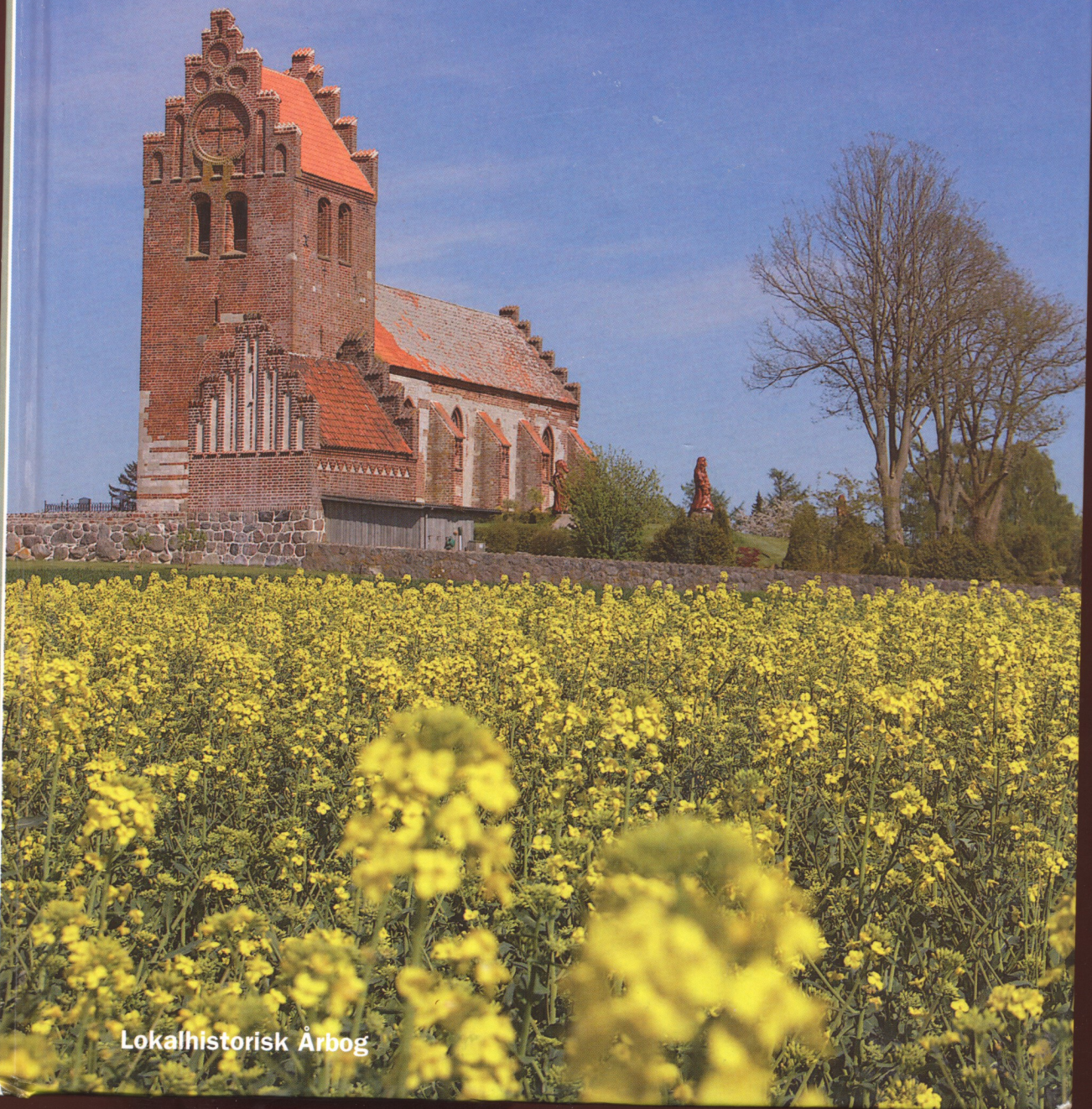

RINGSTED bogen 2012

Lokalhistorisk Årbog

RINGSTEDbogen 2012

Udgivet af Historiens Hus –
Ringsted Museum og Arkiv.

Udgivet i november 2012.

© Forfatterne og forlaget.

Bag udgivelsen står Foreningen
til støtte for RINGSTEDbogen og
Historiens Hus – Ringsted Museum
og Arkiv.

Forside: Sneselev Kirke 2012.

Foto: Steen Olsson.

Bagside: Høm by, Høm. Kort- og
Matrikelstyrelsen. Gyldighedsperiode
1859-1874.

Alle øvrige fotos fra Historiens Hus –
Ringsted Museum og Arkiv hvis ikke
andet er anført.

Bogen er sat med Aldus Roman og
trykt på 130 g ProfiSilk.

Layout og tryk:
Jannerup A/S, Næstved
Trykt i 1200 eksemplarer.

ISBN: 978-87-89237-13-8

ISSN: 1604-1658

87 år med familien Kjærsgaard på BØRSEN i Ringsted

Af Peter Kjærsgaard

Min farfar, Peter Kjærsgaard, fødtes den 7. januar 1871 i Bryrup ved Silkeborg og giftede sig i 1898 med Magda Schmidt fra Horsens. Parret flyttede i 1903 til Ringsted og overtog lejemålet fra manufakturhandler Peter Almind, der var startet i Børsen i 1898. Peter og Magda fik lejlighed på 1. sal. Mod Søgade havde V. Preuss kolonialforretning. Begge forretninger havde indgang via hoveddøren mod Søgade.

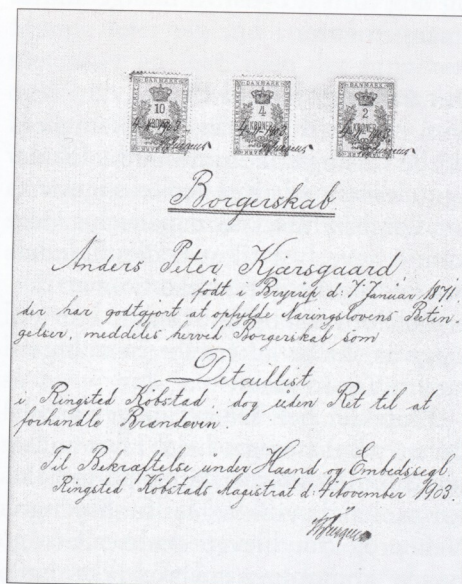

Peter Kjærsgaard 1871 – 1947. Foto: Privateje.

Måltrettet satsning fra starten

Peter Kjærsgaard var købmand med liv og sjæl, han gik i samarbejde med 19 af landets større forretninger og arrangerede fællesindkøb direkte hos producenterne. Fra starten blev sengeudstyr og fjervarer firmaets speciale. Peter indrykkede, som første Ringstedforretning, helsides annoncer i Folketidende.

Første år var omsætningen kun 55.000 kr., alligevel blev der brugt

Borgerskabsbrev fra 1903. Foto: Privateje.

Ringsted ca. 1907.

1.260 kr. på reklamer. Personaleomkostningerne var 2.600 kr., og derfor supplerede Peter med import af tyske porcelænsdukker, som han drog rundt og solgte til forretninger i hele landet.

Familieliv

Peter og Magda fik 3 børn. Elsebeth, Torben og Espen fødtes i 1899, 1901 og i 1903. De kom alle på Sorø Akademi. De to ældste valgte at rejse til USA.

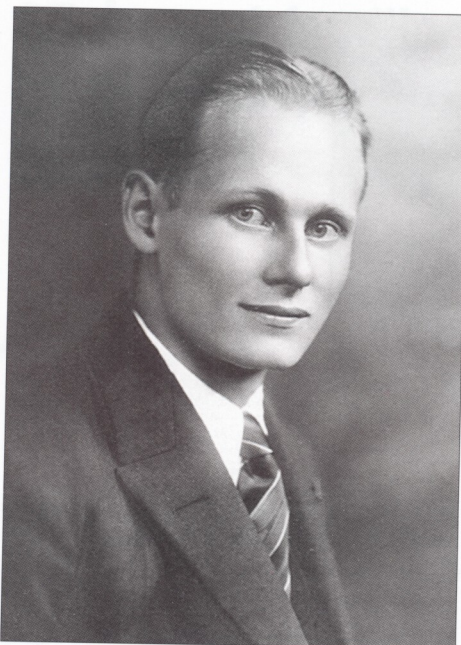
Elsebeth blev kunstmaler, og Torben blev hoteldirektør.

Under 1. verdenskrig

Det gik godt for firmaet i Ringsted. I 1916 annonceredes med egen import fra stormagasinet Weldon's i England. Man havde eget fjerrenseri og stor produktion af dyner og puder. Firmaet ansatte syersker og blev agent for symaskiner fra det tyske firma Nauman.

Weldon's reklame fra Peter Kjærsgaard's brochure i 1916.

Espen og Tonna i 1931. Foto: Privateje.

I 1918 kom Espen i manufakturlære hos fabrikant Richard Bek i Maribo. Han blev udlært i 1922 og rejste også til USA, hvor han i 6 år arbejdede i Marshall Fields stormagasin i Chicago. Det blev svære tider i USA. I 1928 rejste Espen tilbage til Ringsted

og indgik i firmaet, hvor han bidrog med mange nye ideer fra USA.

2. generation og store forandringer

I 1931 bliver Espen gift med Ingrid Antonia, kaldet Tonna, født i 1910, yngste datter af skolemesterpar-

5. maj 1945.
Foto: Privateje.

Interiør fra forretningen ved 50 års jubilæet i 1953. Foto: Privateje.

ret Westergård i Tolstrup. Espen blev medejer i 1931. Nabohusene foran kirken blev fjernet i 1934. Espen og Tonna købte i 1935 huset, Valdemarsgade 6. De fik 5 børn: Anne i 1934, Søren i 1936, Svenning i 1938, Tonna Elisabeth i 1939 og Peter i 1942. Farfaderen, den gamle stifter af firmaet, Peter Kjærsgaard, døde i

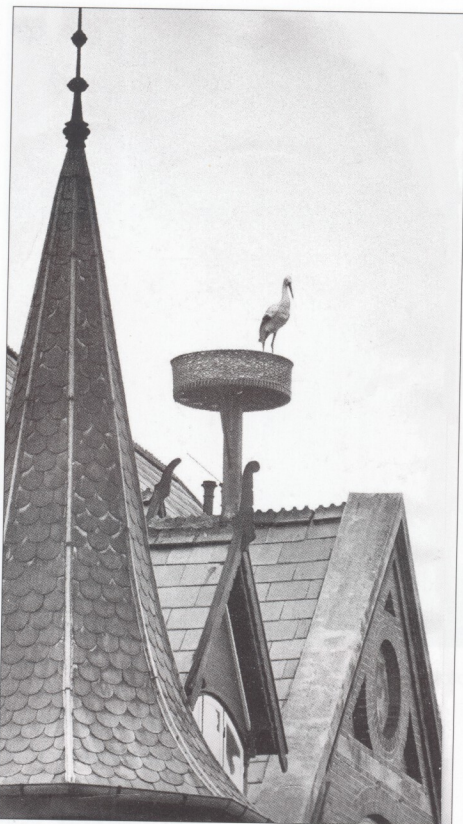
1947. V. Preuss sælger kolonialforretningen til N. O. Christiansen.

Indgang via hjørnet af Børsen

Espen flyttede nu indgangen til sin forretning ud på hjørnet af ejendommen, hvilket krævede en ret karakteristisk støttesøjle. De store vinduer mod Torvet blev et efter et inddra-

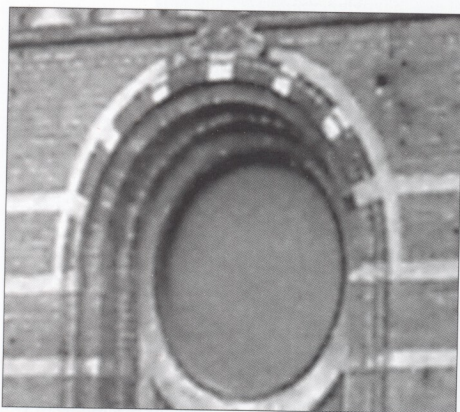

Interiør fra forretningen ved 50 års jubilæet i 1953. Foto: Privateje.

Storken på Børsens tag. Foto: Privateje.

get til udstilling. Gennem mange år blev et vindue brugt som et *levende fjerhav*, der aktiveredes via en skjult

Gavlvinduet i 1961. Foto: Privateje.

støvsuger. Det var en meget seværdig reklame for firmaets store produktion af puder og dyner.

Min far fortalte, at den lokale modstandsbevægelse den 5. maj 1945 afhentede en række tyskvenlige personer fra lokalområdet. De blev i en periode interneret i den underjordiske hestestald i Børsens gård.

Hele ejendommen overtages

I 1953 købte Espen og moderen, Magda, ejendommen Børsen af August Struwe. Det passede perfekt med, at man kunne fejre 50 års jubilæum for forretningen. På dette tidspunkt var der 20 ansatte i firmaet. Espen overtager lejemålet fra N. O. Christiansen mod at opføre en erstatningsbolig i Dagmarsgade.

Storken "landede" på Børsen i 1958

På en rejse til Frankrig købte Espen en keramikstork, som han opsatte på den største kvist ud mod Torvet, hvor man også kunne se firmaets slogan: *Kjærsgaard har det bedste babyudstyr*. Espen udviste stor opfindsomhed, når det drejede sig om markedsføring af forretningen.

Efter renoveringen i 1994. Foto: Privateje.

Forretningen efter den sidste udvidelse med konfektionsafdeling mod Klosterlunden.

Oplæring af de 5 børn

Anne blev keramiker og flyttede til Frankrig. Søren kom i lære som manufakturhandler hos fabrikant Hoffman i Næstved, men valgte hurtigt at gøre kunstmalerhobbyen til sin levevej. Tonna Elisabeth uddannedes også som keramiker. Espen og Tonna havde dog stadig to drenge at satse på, som oplærtes til at videreføre forretningen. Svenning kom i lære hos Aage Müller i Roskilde og jeg i Roskilde Kontantforretning. Vi afsluttede vores manufakturhandleruddannelse i henholdsvis 1959 og 1963.

Lysreklameidé i 1961-1963

Espen satte en mat glasplade i Børsens ovale gavlvindue og viste om aftenen farvebilleder af forretningens kollektion via en tidsstyret diasprojektor. Billederne kunne ses ned til Lilletorv.

Sidste udvidelse af forretningen

I 1967 blev der igen behov for udvidelse af forretningen. Man fik tilladelse til at inddrage haveområdet og garager. Butikken kunne nu udvides med 300 m². Indgangen flyttedes væk fra hjørnet, og der blev lavet en ekstra indgang til den nye konfektionsafdeling. Man rådede nu over mere end 1.000 m² butiksareal.

3. generation

Svenning arbejdede 3 år hos fabrikant Grønholt i Slagelse. Jeg valgte i 1965 at emigrere til USA, hvor jeg arbejdede 2 år i stormagasinet MAY Co. i Los Angeles. I 1963 og 1967 kom vi begge tilbage til butikken. I 1971 valgte Espen at trække sig tilbage. Svenning og jeg blev nu direktører i firmaet. I 1987 valgte Svenning at udtræde af firmaet.

Svenning, Peter og Espen i 1971. Foto: Privateje.

Beslutning om lukning

Den 1. juli 1990 meddelte Espen Kjærsgaard beslutningen om lukning af firmaet, ref. fra Dagbladet: *Det har været mit livs opgave at drive forretningen, men vi må være realistiske og lukke foretagendet nu. Der er 5 arvinger, og ingen kan drive forretningen videre, når arven skal deles ud på så mange. Jeg vil have orden i sagerne nu.*

Peter Kjærsgaard ved nogle af de gamle effekter.
Foto: Privateje.

Efter et gigantisk ophørsudsalg med tildækkede vinduer gennemførte jeg i 1991 afvikling af firmaet Kjærsgaard A/S, som kunne svare enhver sit.

Efterskrift:

Espen Kjærsgaard døde i 1993, og Tonna Kjærsgaard døde i 2000.

Historiske effekter fra forretningen

Da Peter Kjærsgaard lukkede den gamle butik i 1990, kunne han ikke få sig selv til at kassere det sidste af inventaret. Derfor blev nogle gamle sager taget med til ejendommen i Sandby ved Glumsø. Det gamle arbejdsbord med mærker til opmåling af metervarer, kasseapparatet fra 1903, hovedbøger fra årene 1930 til 1944 og malerierne af Peter og Magda er bevaret i fin stand.

Fortalt til og skrevet af Bjarne Dahlin Nielsen.